

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Za záujmové, t.j. priamo dotknuté riešené územie navrhovanej činnosti je považovaný pozemok navrhovateľa v katastrálnom území obce Veselé. Predmetný pozemok sa nachádza vedľa cesty II/504, popri ktorej je sústredená podstatná časť zástavby obce. Za širšie územie možno považovať celú obec Veselé.

1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA, VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Záujmové územie je súčasťou severného výbežku Podunajskej nížiny, ktorá je zo západu ohraničená Malými Karpatmi a z východu Považským Inovcom. V zmysle geomorfologického členenia SR (Mazúr-Lukniš, 1986) patrí do celku Podunajská pahorkatina, podcelku Trnavská pahorkatina - časť Trnavská tabuľa, pri jej rozhraní s časťou Dudvážska mokrad' podcelku Dolnovážska niva. Rovinná depresia širokej rovnej Dolnovážskej nivy s nadmorskou výškou 140 -150 m n. m. západne od rieky Dudváh vystupuje zreteľnou terasou v miernu horizontálne a vertikálne rozčlenenú pahorkatinu sprašovej terasy s nadmorskou výškou 160 -200 m n. m.

Zo štruktúrneho hľadiska sa jedná o morfoštruktúry panónskej panvy, charakterizované ako mierne diferencované morfoštruktúry bez agradácie reliéfu zvlnených rovín v kontakte s mladými poklesávajúcimi morfoštruktúrami s agradáciou reliéfu rovín a nív.

Terén dotknutého záujmového územia je rovinatý s miernym sklonom, s nadmorskou výškou cca 163 - 166 m n. m.

1.2 HORNINOVÉ PROSTREDIE

1.2.1 Geologická stavba

Podľa regionálneho geologického členenia Západných Karpát (Vass a kol., 1988) je územie súčasťou podunajskej panvy, jej severného výbežku, nazývaného ako blatnianska priehlbina. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú sedimenty kvartéru a neogénu.

Kvartér je zastúpený fluviálnymi sedimentami nízkej terasy Váhu, pleistocénnymi sprašami, sprašovými hlinami prekrývajúcimi štrkový horizont. Tieto štrkové polohy sú vo vrchných polohách zahlinené a obsah pelitov s hĺbkou klesá. Pokryvnú vrstvu tvorí hlina piesčitá svetlohnedá s ojedinelými valúnmi štrku.

Popisované kvartérne sedimenty sú zastúpené polymiktným štrkom, pričom rôzne opracované valúny i zrná sú tvorené hlavne granitoidmi, kremencami, pieskovcami, menej karbonátmi. Výplň tvorí piesčitá až ílovitá hlina o obsahu 20 až 25 %. Táto je hnedej farby a konzistenciu má podľa pozície hladiny podzemnej vody.

Podložie je tvorené sedimentami neogénnej formácie. Neogénne súvrstvie sa vyznačuje nepravidelným striedaním litologických typov (íly, piesčité íly a piesky), v ktorých výrazne prevažujú íly nad pieskami. Toto súvrstvie je na styku s kvartérnymi horninami zvetrané a postupne prechádza do pevných až tvrdých sivých ílov.

V zmysle regionálnej inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Hrašna, Klukanová in Atlas krajiny SR, 2000) patrí záujmové územie do rajónu sprašových sedimentov typu L. V zmysle STN 73 1001 sú jednotlivé genetické typy sedimentov kategorizované nasledovne:

- povrchové hliny - trieda F6 (typ CL)
- štrky - trieda G3 (typ G-F)
- íly a piesky - trieda F8 (typ CH).

1.2.2 Geodynamické javy

Širšie záujmové územie je náchylné na pôsobenie veternej i vodnej erózie. V samotnom záujmovom území sa vzhľadom na jeho rovinatý a zastavaný charakter prejavy veternej a vodnej erózie nevyskytujú.

Seizmicita územia

V zmysle „Mapy seizmických oblastí“ (STN 73 0036) sa lokalita nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 6 – 7° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

1.2.3 Ložiská nerastných surovín

V širšom okolí sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín, resp. chránené ložiskové územia, ktoré by boli v strete s realizáciou zámeru.

1.3 KLIMATICKÉ POMERY

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas SR, 2010) patrí územie do mierneho klimatického pásma a sa nachádza v teplom, veľmi suchom regióne, nížinnom s miernou zimou. Priemerná teplota vo vegetačnom období 15-17 °C. Najteplejší mesiac je júl s priemernou mesačnou teplotou 19,1°C. Najchladnejší je január s priemernou teplotou cca -2 °C.

Meteorologické podmienky (za posledných 35 rokov):

• Priemerná teplota vzduchu (°C):	9,4
• Maximálna teplota vzduchu (°C):	36,6
• Minimálna teplota vzduchu (°C):	-26,1
• Priemerná vlhkosť vzduchu (%):	75,0
• Priemerné ročné zrážky (mm):	533,0
• Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou:	40,0
• Priemerná výška snehu (v cm) v zimnom období (november - marec):	5,3
• Maximálna výška snehu (v cm) za posledných 35 rokov:	47,0

Veterné pomery

Z hľadiska rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú západné, severozápadné a východné. Priemerná rýchlosť vetra je 3,9 m.s⁻¹.

1.4 VODA

1.4.1 Povrchové vody

Záujmové územie patrí do povodia rieky Horný Dudváh – 4-21-10-009, ktorý preteká vo vzdialenosti cca 2 km východne severojužným smerom. Záujmové územie je z južnej a západnej strany odvodňované tokom Lančársky potok, ktorý tvorí z JZ strany hranicu celého areálu navrhovateľa a zo severovýchodnej strany hraničí s tokom Šteruský potok a východne od obce Dubovany sa spája s tokom Holeška (Veselský kanál), následne s Borovským kanálom a po sútoku s Chtelničkou západne od Veľkých Kostolian sa vlieva do Horného Dudváhu.

Typ režimu odtoku v predmetnej oblasti je dažďovo-snehový, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec a apríl, minimálnymi v mesiaci september. Na základe dlhodobého zhodnotenia zrážkovo-odtokových vzťahov sa špecifické odtoky v oblasti pohybujú medzi 1 až 3,0 l.s⁻¹.km⁻².

Vodné plochy

Vodné plochy sa priamo v riešenom území ani v širšom území nenachádzajú.

1.4.2 Podzemné vody

Podľa geologickej stavby územia lokalita patrí do rajónu podzemných vôd QN 050 kvartéru Trnavskej tabule. Podzemná voda sa nachádza v štrko – piesčitom súvrství. Má voľnú hladinu, podľa chemických rozborov voda nemá agresívne účinky na betónové konštrukcie.

Podzemná voda je akumulovaná v súvrství pleistocénnych sedimentov. Štrkovitý komplex je rozdelený 4 - 7 m polohou piesku na dva odlišné horizonty, rôzneho granulometrického zloženia. Spodný horizont obsahuje valúny 10 - 40 cm, vrchný drobno až strednozrnné štrky, v nadloží bývajú ílovité sedimenty o mocnosti 1,9 - 5 m. Priepustnosť kolektora je v závislosti od podielu ílovej frakcie, ktorá sa lokálne často mení, koeficient filtrácie sa pohybuje v rozpätí $k_f = 5.78 \times 10^{-5}$ - 1.86×10^{-3} m.s⁻¹.

1.4.3 Minerálne a termálne vody

V riešenom území ani v jeho okolí nie sú registrované ani evidované zdroje minerálnych alebo termálnych vôd, ani ich ochranné pásma.

1.4.4 Vodohospodársky chránené územia

Vodohospodársky chránené územie v zmysle nariadenia vlády SSR č. 13/1987 Zb. v znení zákona č. 364/2004 Z.z. do riešeného územia nezasahuje.

Vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných a vodárenských vodných tokov je Horný Dudváh pod hydrologickým číslom 4-21-10-009 zaradený k vodohospodársky významným vodným tokom.

Riešené územie i jeho širšie okolie je dôležitou vodohospodárskou oblasťou s významnými vodárenskými zdrojmi podzemných vôd. Je tu vodný zdroj Rakovice – Borovce (studne HVV3.HVV8) s doporučenou výdatnosťou 125,0 l/s. V k.ú. Veselé sa nachádzajú dve studne (HVV3, HVV5), západne od riešeného územia. Časť obce Veselé je súčasťou ochranného pásma II. stupňa uvedeného vodárenského zdroja. Ochranné pásma využívaného VZ

Rakovice – Borovce boli určené rozhodnutím OU odboru ŽP v Piešťanoch č.j. ŠVS/2003/12468- Va z 4.4.2003. Prevádzkovateľom vodného zdroja je Trnavská vodárenská spoločnosť Piešťany.

1.5 PÔDA

Posudzovaná činnosť je plánovaná na oplotenom a zastavanom pozemku vo vlastníctve investora, ktorý je súčasťou extravilánu obce Veselé. V riešenom území sa nachádzajú černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké - BPEJ 0137002 v 2. skupine kvalitatívneho zatriedenia pôd. Humusový horizont černozemí je pomerne hlboký a siaha do hĺbky 65-70 cm, jedná sa o stredne ťažké pôdy bez skeletu alebo s veľmi nízkou skeletovitosťou do 10%. Samotné pozemky, kde sa má realizovať plánovaná stavba sú evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoria a boli vyňaté z poľnohospodárskej pôdy

1.6 BIOTA

1.6.1 Flóra a vegetácia

Flóra a vegetácia riešeného územia je podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, in Atlas SSR, 1980) zaradená do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), k obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (*Eupannonicum*) a okresu Podunajská nížina. Hlavnými jednotkami potenciálnej prirodzenej vegetácie širšieho územia tvoria dubovo-hrabové lesy panónske (Cr) na sprašových pahorkatinách a terasách pokrytých sprašovými hlinami alebo na náplavových kužeľoch, dubovo-cerové lesy (Qc) viazané na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch alebo na degradované černozeme na sprašiach a na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov viazané vlhkomilné a mezohygrofilné lesy nížin (U) prevažne jaseňovo-brestové a dubovo-brestové patriace do podzväzu Ulmenion.

Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii dotknutého územia je výrazne zmenený v dôsledku poľnohospodárskej činnosti, charakteristické je antropogénne degradovanými rastlinnými spoločenstvami poľnohospodárskych monokultúr. Nelesná drevinová vegetácia má väčšinou líniový charakter a vyskytuje sa pozdĺž vodných tokov a ciest. Hlavné dreviny sú najmä jaseň štíhly, topoľ čierny, agát biely, vrba krehká, jablňo, orech a čerešňa.

Samotná posudzovaná lokalita predstavuje sčasti spevnenú plochu, na ktorej je uskladnený, resp. vystavený tovar (ovocné a okrané dreviny a kroviny, sadenice, záhradné doplnky a pod.) určený na predaj a objekt predajne. Po západnom a severnom okraji je pás trávnatého porastu a mimo ochranného pásma vedenia VN sú vysadené vzrastlé tuje.

1.6.2 Fauna

V záujmovom území je charakter živočíšnych spoločenstiev typický pre poľnohospodársku a kultúrnu sídelnú krajinu, s prevahou druhov poľných monokultúr, s nízkou druhovou diverzitou a abundanciou. Do širšieho okolia zasahujú druhy viazané na sprievodnú vegetáciu vodných tokov prípadne na líniovú vegetáciu okolo ciest.

Podľa súčasného zloženia a stavu fauny zaraďujeme územie do paleoarktickej oblasti. Podľa prevládajúcich biotopov patrí do zóny stepí a lesostepí eurosibírskej podoblasti. Na území sú najrozšírenejším biotopom kultúrne stepi, remízky a zachované lesíky pozdĺž vodných tokov.

Z bezstavovcov sa v pôde vlhkých lesíkov, resp. parkov, sadov, vrátane areálu navrhovateľa vyskytujú zástupcovia červov, mäkkýšov s prevahou druhov článkonožcov (pavúkovce,

kôrovce a hmyz). Ichtyofauna potokov stekajúcich z Malých Karpát je zastúpená početne menej ako napr. ichtyofauna rieky Váh. Na brehoch tokov a vo vlhkých lesíkoch je zaznamenaný výskyt nasledovných druhov obojživelníkov: ropucha obyčajná, ropucha zelená, hrabavka škvrnitá, skokan rapotavý, skokan zelený, skokan štíhly a skokan hnedý. Z plazov žijúcich v širšom území na výslunných miestach je častým druhom jašterica obyčajná a na vodné prostredie viazaná užovka obyčajná a vzácna užovka frkaná. Najpočetnejšími zástupcami stavovcov sú vtáky. Podľa viazanosti na biotop je avifauna členená do troch skupín :

- vtáctvo kultúrnej stepi (jarabica poľná, prepelica poľná, bažant obyčajný, sokol myšiar, sokol kobcovitý, sokol rároh, havran čierny, vrana túlavá, straka obyčajná, kavka obyčajná, strnádka lúčna, pipíška chochlatá, škovránok poľný, ľabtuška poľná a prhlaviar čiernohlavý).
- vtáctvo rovinných hájov (sýkorka veľká, sýkorka belasá, mlynárka dlhochvostá, králik zlatohlavý, brhlík obyčajný, stehlík konôpkár, strnádka obyčajná, pinka severská, hýľ obyčajný, stehlík obyčajný)
- vodné a močiarné vtáctvo (po vybudovaní rybníkov a vodných nádrží - lyska čierna, sliepočka vodná, chriašteľ vodný, čajka smeživá, kačica divá, cíbik chochlatý, bojovník bahenný).

Cicavce sú oproti vtákom zastúpené oveľa chudobnejšie. Vyskytujú sa tu predovšetkým malé druhy, z ktorých sú najznámejšie jež východoeurópsky, krt obyčajný, myš domová, potkan obyčajný, krysa vodná, chrček obyčajný, tchor obyčajný a lasica obyčajná. Z netopierov je hojne rozšírený netopier obyčajný a ucháč svetlý. Z lovnej zveri je to zajac poľný a srnec obyčajný.

1.7 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

1.7.1 Územná ochrana prírody

Priamo do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené územie, resp. ochranné pásmo prvkov národnej príp. európskej sústavy chránených území. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení tu platí I. stupeň ochrany.

Vo vzdialenosti cca 800 m juhozápadným smerom územie vymedzené v rámci sústavy Natura 2000 – Chránené vtáčie územie SKCHVU054 Špačínsko-nižnianske polia.

1.7.2 Druhovú ochrana prírody

V záujmovom území nie je dokumentovaný výskyt žiadnych chránených druhov rastlín ani živočíchov.

Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácných druhov nižších rastlín, stanovišťa vzácných a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev a lokality s výskytom ekologicky alebo inak významných druhov a spoločenstiev organizmov.

1.7.3 Chránené stromy

Priamo v lokalite ani v jej okolí sa nenachádza žiadny chránený strom.

2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA KRAJINY, SCENÉRIA

2.1 ŠTRUKTÚRA KRAJINY A VYUŽITIE ÚZEMIA

Záujmové územie sa nachádza v severnom výbežku Podunajskej nížiny, ohraničenej k severu sa zbiehajúcimi pohoriami - od západu Malými Karpatmi a z východu Považským Inovcom. Širšie posudzované územie nesie prvky poľnohospodárskej a urbanizovanej krajiny. Poľnohospodársku krajinu mimo intravilán obce tvorí prevažne orná pôda integrovaná do lánov v rovinatom a mierne zvlnenom teréne. Prirodzené porasty sú potláčané a vyskytujú sa prevažne pozdĺž tokov a komunikácií. V priestore smerom na juhojuhozápad je situovaný areál atómovej elektrárne Jaslovské Bohunice s výraznými objektmi (chladiace veže). Okrem toho východne od záujmového územia vedie frekventovaná železničná trať č. 120 „Bratislava - Žilina“ a diaľnica D1 „Bratislava - Žilina“. Scenéria okolitej krajiny je daná rovinatým reliéfom krajiny, nízkou zástavbou rodinných domov v obciach a intenzívnym poľnohospodárskym využívaním krajiny a uzatvorená na horizonte pohoriami Malých Karpát na západe a Považského Inovca na východe.

Samotná lokalita navrhovaného objektu je súčasťou zastavanej plochy predajného objektu a skladovo-výstavnej plochy. Bezprostredné okolie tvoria cesta II/504, zástavba IBV popri tejto ceste, ostatné objekty Plantexu a najmä ovocné sady, ktoré vyplňajú podstatnú plochu areálu Plantex.

2.2 PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

V zmysle RÚSES okresu Piešťany a VÚC Trnavského samosprávneho kraja sa v širšom území nachádzajú nasledovné prvky:

RBK 18 Lančársky potok – regionálny biokoridor tvorený vodným tokom a jeho brehovými porastmi, ktorý tvorí južnú až juhozápadnú hranicu celého areálu Plantex

RBK 31 Šteruský potok (Holeška) - regionálny biokoridor tvorený vodným tokom a jeho brehovými porastmi vo vzdialenosti cca 800m východne od záujmového územia

MBK 1 Borovský kanál – miestny biokoridor tvorený vodným tokom a jeho brehovými porastami vo vzdialenosti cca 1,6 km východne od záujmového územia

RBK 8 Dudváh - regionálny biokoridor tvorený vodným tokom a jeho brehovými porastami vo vzdialenosti cca 2 km východne od záujmového územia

Charakter lokálneho biokoridoru má horný tok Šteruského potoka, ktorý ohraničuje celý areál Plantexu zo severu.

3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 OBYVATEĽSTVO

Realizáciou zámeru je dotknuté k.ú. obce Veselé, okres Piešťany, Trnavský kraj. V obci žije cca 1 191 obyvateľov (r.2016).

Tab.1 Vývoj počtu obyvateľov

Obec	1993	2001	2005	2011	2013	2014	2015	2016
Veselé	1 089	1 140	1 121	1 206	1 197	1 194	1 182	1 191

Zdroj: [www, statistics.sk](http://www.statistics.sk)

Vývoj obyvateľstva v dotknutom sídle sa posledné desaťročia výrazne nemení. Striedajú sa roky miernych úbytkov s miernymi prírastkami obyvateľov. Prirodzený prírastok za rok 2014 bol -7 obyvateľov. Index vitality ($72,94 < 100$) naznačuje, že v sídle z populačného hľadiska ide už regresívny typ populácie. Vplyvom úbytku predproduktívnej zložky populácie a rastom počtu osôb v poproduktívnom veku sa zvyšuje priemerný vek obyvateľov - populácia starne. V posledných desaťročiach vzrastá záujem obyvateľov miest o bývanie v obciach nachádzajúcich sa v dobrej časovej dostupnosti od miest Piešťany, Vrbové. Vytvorenie podmienok pre bývanie je jednou z možností ako stabilizovať a rozvíjať sídlo i z populačného hľadiska.

Zamestnanosť

Podmienky pre čiastočnú zamestnanosť vytvára i samotná obec Veselé. V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov, tento stav však nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl. Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za prácou mimo obce denne (Piešťany, Vrbové, Trnava). Ku dňu sčítania v r. 2011 evidovali v obci 66 nezamestnaných. Miera evidovanej nezamestnanosti v tomto období bola v obci nižšia ako 6%. Miera evidovanej nezamestnanosti v máji 2017 predstavovala v okrese Piešťany 2,39 % a v decembri 2017 to bolo 2,22 %.

3.2 SÍDLA

Obec leží na styku SV okraja Trnavskej pahorkatiny s považským výbežkom Podunajskej nížiny na pravobrežnej terase Dudváhu 12 km juhozápadne od Piešťan, 9 km od mesta Vrbové a 25 km od krajského mesta Trnava.

Obec sa prvýkrát spomína v r. 1310 a 1390 pod názvom Wygwar. Obyvatelia sa pôvodne zaoberali poľnohospodárstvom a vedľajším zamestnaním bolo košíkárstvo, neskôr pribudla zamestnanosť v priemysle a službách. Poľnohospodársky charakter si obec čiastočne zachovala dodnes. V r. 1956 bola k Veselému pripojená obec Ľapkové.

V súčasnosti je obec Veselé sídlom lokálneho významu. Centrum obce predstavuje námestie pri kostole, okolo ktorého sa sústreďujú objekty - fara, MŠ, OcÚ, pošta, cintorín s kaplnkou a iné. Obec svojou vybavenosťou poskytuje škálu služieb zameraných na pokrytie požiadaviek bývajúceho obyvateľstva z oblasti školstva, kultúry, zdravotníctva a i. Za vyššou vybavenosťou musia obyvatelia vycestovať do okolitých mestských sídiel, ktoré sú od nich v dobrej dostupnosti. Obec svojou polohou, prírodnými a historickými danosťami má predpoklady k svojmu ďalšiemu rozvoju.

3.3 PRIEMYSEL

Významnejšie zastúpenie priemyselnej výroby je v krajskom meste Trnava i okresnom meste Piešťany. V dotknutom sídle má priemyselná výroba zastúpenie v podobe drobnej remeselnej činnosti a služieb. No pôsobí tu i niekoľko väčších zamestnávateľov. Významnými ekonomickými subjektmi a zamestnávateľmi sú SPD, PLANTEX s.r.o., AgroVos s.r.o., Magická noc s.r.o., Regmax s.r.o., AG FOIL, s.r.o., VASU, Auto-elektro Glasnák, SHR.

3.4 POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Dobré klimatické pomery, kvalitná bonita pôdy spolu s dobrou geografickou polohou vytvárajú vhodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v území. Z celkovej výmery k.ú. obce pripadá 91,4 % na poľnohospodársku pôdu, z toho 94,14 % na ornú pôdu 84,99 %, 17

záhrady 3,60 %, ovocné sady 2,43 % a TTP 0,36 %. PPF v obci obhospodaruje SPD Veselé, právnické osoby PLANTEX s. r.o., Plan fruct, s.r.o., AgroVos s.r.o., Výskumno-šľachtiteľská stanica, s.r.o. a SHR. Z poľnohospodárskych plodín prevláda pestovanie obilnín, kukurice, strukovín, technických plodín a krmovín. Tradíciu v území má ovocinárstvo, záhradníctvo - pestovanie ovocných výpestkov a okrasných drevín. Lesy sa v k.ú. obce nenachádzajú. Zastúpenie majú len porastom popri cestách a vodných tokoch, kde má zastúpenie topol, jaseň, agát, čerešňa, baza, jabloň, moruša,..).

3.5 SLUŽBY

Základná občianska vybavenosť v obci poskytuje občanom pokrytie ich základných potrieb z oblasti školstva, kultúry, športu, zdravotníctva a i. Škála a úroveň poskytovaných služieb zodpovedá veľkosti sídla. V sídle sa nachádza napr. OcÚ, fara, MŠ, ZŠ, pošta, všeobecný lekár, detský lekár, zubný lekár, lekáreň, sieť obchodných a pohostinných zariadení a i. Za vyššou vybavenosťou musia obyvatelia vycestovať do okolitých miest nachádzajúcich sa v dobrej časovej dostupnosti.

3.6 INFRAŠTRUKTÚRA

3.6.1 Doprava

Dopravnú sieť v území tvorí cesta II/504 Modra - Nové Mesto nad Váhom a miestne komunikácie. Cez kataster obce nevedie železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Piešťany. Najbližšie letiská sú v Piešťanoch a v Bratislave.

3.6.2 Inžinierske siete

V predmetnej lokalite sú dostupné všetky potrebné siete. Spôsob napojenia je popísaný v kapitole II.

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené Západoslovenskými energetickými závodmi, a. s., z rozvodného závodu Piešťany. V blízkosti obce sa nachádza Jadrová elektráreň Bohunice.

Obec je plynofikovaná. Zemný plyn je dodávaný z VVTL plynovodu cez regulačnú stanicu plynu do siete plynovodov. Prevádzkovateľom plynovodu je Slovenský plynárenský priemysel a. s. Na plyn je napojených 99% obyvateľov.

Zásobovanie pitnou vodou je realizované z verejného vodovodu (zdroj - prameň pitnej vody Veľké Orvište), ktorého prevádzkovateľom je Trnavská vodárenská spoločnosť (TAVOS). Na vodovodnú sieť je napojených 98% obyvateľov. V obci je vybudovaná kanalizačná sieť, napojená na ČOV s tlakovým zberačom v rámci štyroch obcí Rakovice, Borovce, Veselé a Dubovany. V blízkosti firmy Plantex nie je zatiaľ vybudovaná verejná kanalizácia, na stavbu je vydané stavebné povolenie a v prípade získania eurofondov plánuje stavbu investor zahájiť a ukončiť.

3.6.3 Odpadové hospodárstvo

Obec nakladá s odpadmi v súlade s POH. V sídle je zavedený separovaný zber odpadu. Zber odpadu je zmluvne zabezpečený s oprávnenými osobami Marius Pedersen, a.s. (200101,

200102, 200139), BOMAT s. r. o. Veľké Orvište (200121, 200123, 200133), ANEO s.r.o. Trnava (200121, 200123, 200133), - LADISCO, s. r. o. Považany (200125).

3.7 REKREAČIA A CESTOVNÝ RUCH

Väčšie športové a rekreačné využitie poskytuje obyvateľom obce okresné mesto Piešťany (kúpele, vodná plocha Sĺňava, zimný štadión, kúpaliská, tenisová hala, cykloturistika) a čiastočne i mesto Vrbové (turistika, vodná plocha Čerenec).

Na oddych a relax v obci sú využívané plochy záhrad, zelene, okolie vodných tokov, športové plochy a zariadenia. V obci sa nachádza športový areál s dvomi futbalovými ihriskami a strelnicou.

3.8 KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Medzi najvýznamnejšie miestne kultúrne pamiatky patria:

- Kostol sv. Bartolomeja
- Kaplnka sv. Kríža
- Mariánsky stĺp
- Socha sv. Jána Nepomuckého na vonkajšej strane steny kostola
- Socha sv. Jána Nepomuckého na podstavci pri ceste v bývalej obci Ľapkové
- Socha sv. Vendelína
- Socha sv. Rócha
- Pomník padlým vojakom v 1. svetovej vojne
- Malý náhrobný kamenný kríž
- Železný kríž
- Kovový kríž
- Zvonica
- Farská budova
- Rodný dom biskupa Štefana Moysesu
- množstvo kamenných krížov.

3.9 ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY ÚZEMIA, PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Chotár obce bol osídlený už v mladšej dobe kamennej. Významným objavom je kostrové pohrebisko z neskorej doby kamennej a osada opevnená priekopou zo staršej a strednej doby bronzovej (maďarovská kultúra).

Národné kultúrne pamiatky ako aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté sú chránené v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon), v znení neskorších predpisov. Nakoľko ale v území nebol robený plošný archeologický prieskum je potrebné pri zemných prácach postupovať v zmysle platnej legislatívy a v spolupráci s príslušným Krajským pamiatkovým úradom, nakoľko nie je vylúčené, že pri týchto prácach môžu byť odkryté nové dosiaľ neznáme náleziská.

4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 OVZDUŠIE

Okres Piešťany nepatrí z hľadiska čistoty ovzdušia k znečisteným, je ovplyvnený existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia ovzdušia a narastajúcou automobilovou dopravou.

Tab. 2 Prehľad emisií znečisťujúcich látok v okrese Piešťany (t/rok).

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
TZL	18,468	9,223	5,186	4,920	5,836	6,538	6,973	7,256	7,617
NO_x	55,751	42,914	33,513	31,015	32,983	47,919	48,503	51,464	61,366
CO	69,944	24,949	14,781	15,999	18,074	21,085	20,508	20,435	26,908
TOC	21,623	23,236	17,631	31,098	29,393	47,880	61,055	67,505	61,487
SO₂	8,440	2,797	0,322	0,254	1,384	7,462	9,527	10,234	7,643
NH₃	73,191	164,095	103,092	101,624	88,930	92,205	88,720	86,724	88,248
TZL - tuhé znečisťujúce látky TOC - celkový organický uhlík									

Zdroj: NEIS, www.air.sk

Záujmové územie nepatrí z hľadiska čistoty ovzdušia k zaťaženým oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. V obci sa nenachádza žiaden veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia v okolí je SPD Veselé HD Dubovany – chov hospodárskych zvierat a Pálenica Liehocomp, s.r.o.

Vzhľadom ku všeobecne priaznivým klimatickým pomerom, je územie veľmi dobre prevetrávané, čím dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emisií. Na druhej strane však bariérami nechránená krajina je náchylná na veternú eróziu. Hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia v záujmovom území je sekundárna prašnosť z ornej pôdy, a to predovšetkým v mimovegetačnom období a automobilová doprava na cestách II/504.

4.2 HLUK

Akustické pomery riešeného územia sú určované predovšetkým mobilnými a stacionárnymi zdrojmi hluku.

Mobilné zdroje predstavujú v riešenom území automobily po ceste II/504. Podľa sčítania dopravy realizovanom Slovenskou správou ciest v roku 2015 bol úsek cesty II/504 v predmetnom úseku súčasťou sčítacieho úseku č. 82060. Na základe tohto sčítania sa 24-hodinová intenzita pohybovala na úrovni 4242 automobilov, z toho ťažké vozidlá tvorili 554 (13,06 %) a ľahké vozidlá 3688 (86,94%).

Stacionárne zdroje hluku sa v riešenom území a jeho bezprostrednom okolí nenachádzajú.

4.3 HORNINOVÉ PROSTREDIE

V širšom záujmovom území je bariérami nechránená krajina náchylná na veternú eróziu a svahy sprašovej terasy sú náchylné na vodnú eróziu pričom matečná hornina (vápenatá spraš) vystupuje až na povrch.

Z hľadiska možnosti aktivácie geodynamických javov možno záujmové územie vzhľadom na jeho sklonitosť a zastavanosť klasifikovať ako stabilné.

Z hľadiska znečistenia horninového prostredia nie sú v riešenom území indície jeho výraznej kontaminácie. Zdrojom znečisťovania prostredia je predovšetkým poľnohospodárska činnosť.

4.4 POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Povrchové vody

Obcou Dubovany preteká tok Lančársky potok a Šteruský potok, ktoré sú málo vodnaté a kvalita vôd sa v nich nesleduje. Kvalita povrchovej vody je sledovaná v toku Horný Dudvák, ktorý preteká vo vzdialenosti cca 2 km východne od záujmového územia.

Podzemné vody

Potenciálnym zdrojom znečisťovania podzemných vôd záujmového územia je poľnohospodárstvo, ktoré pôsobí ako plošný zdroj znečisťovania a podpisuje sa na plošnom znečistení podzemných vôd rôznymi formami dusíka. Podzemné vody boli v minulosti tiež znečisťované v dôsledku absencie kanalizácie v obci.

4.5 PÔDY

Prieskumy znečistenia pôd v záujmovom území neboli vykonané. Vzhľadom na charakter doterajšej činnosti sa kontaminácia pôd škodlivými látkami priamo v lokalite neočakáva.

4.6 SKLÁDKY

Priamo v posudzovanej lokalite sa nenachádza žiadna koncentrovaná skládka odpadov.

4.7 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Intenzívne poľnohospodárske využitie územia, existencia lokálnych líniových dopravných koridorov a iné prejavy antropogénnych činností nedávajú predpoklad prítomnosti územne kvalitnej biote. Rastlinstvo i živočíšstvo je vytlačené do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov.

4.8 ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. Podľa ŠÚ SR priemerná stredná dĺžka života pri narodení v okrese Piešťany v rokoch 2012-2016 bola u mužov 74,28 a žien 80,91 rokov. Priemerná dĺžka pri narodení mierne vzrástla u oboch pohlaví. Vidieť pomerne vysoký rozdiel medzi výškou dožitia sa u mužov a u žien (cca 6,63 roka v prospech žien). Pre demografický vývoj v SR je charakteristický dlhodobý pokles pôrodnosti aj v oblastiach s doteraz priaznivou natalitou. Platí to aj pre Trnavský kraj i okres Piešťany.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Úmrtnosť podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Trnavskom kraji i v okrese Piešťany a jeho sídlach dominuje úmrtnosť na ochorenia

obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok cca 90 - 95 percent všetkých úmrtí. Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám.

V roku 2016 zomrelo v okrese Piešťany celkom 681 obyvateľov, z toho v dôsledku nádorových ochorení 184 obyvateľov (27,02 % z celkových úmrtí), v dôsledku chorôb obehovej sústavy 321 (47,14 % obyvateľov), v dôsledku chorôb dýchacej sústavy 43 (6,31 %) a v dôsledku chorôb tráviacej sústavy 34 (4,99 %) obyvateľov. V dôsledku vonkajších zavinení zomrelo 29 (4,26%) obyvateľov. Uvedená úmrtnosť na vybrané ukazovatele predstavovala v r. 2016 v okrese Piešťany spolu cca 89,72 % zo všetkých úmrtí.

Zbývajúce percentá úmrtí pripadá na iné diagnózy. V rámci SR je už dlhodobo zaznamenaný vzostup alergických ochorení. (Zdroj: Počet zomretých na najčastejšie príčiny smrti podľa územia trvalého bydliska. www.statistics.sk, Demografia).

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov v priemere za veľké či menšie územné celky je pomerne zložitá, pretože zdravie nie je iba neprítomnosť choroby, zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia. Podľa viacerých zdrojov má rozhodujúci vplyv životný štýl a správanie, nasledované životným prostredím, genetickými a biologickými faktormi a zdravotníckymi službami.

4.9 SYNTÉZA HODNOTENIA SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV POSUDZOVANEJ LOKALITY

Súčasný stav krajiny širšieho územia posudzovanej lokality navrhovanej činnosti je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s osídlením, v širšom území intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou, priemyselnými aktivitami a dopravou. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov (diaľnica, železnica).